

Interview met ds Smelt

Op Donderdag 9 Oktober 2008 interviewde ik dominee Smelt in zijn nieuwe pastorie te Bodegraven. Het interview heb ik als een verhaal neergeschreven, omdat dat prettiger leest.

- Lennart Aangeenbrug

Verschillende etappes.

De Bilt ligt als een etappe achter mij. Nu ben ik begonnen aan een nieuwe etappe, Bodegraven. Het vraagt even een omschakelen in denken om weer in de tijd terug te gaan. Tijdens het beroep van Bodegraven in de Bilt had ik dat omgekeerd. Daar was ik met De Bilt bezig en zijn we maar één keer naar het huis in Bodegraven wezen kijken. Een normaal mens doet dat niet. Hij gaat eerst een paar keer kijken in een huis voordat hij er gaat wonen. Ik ben maar één keer hier geweest, omdat mijn hoofd toen nog bij de Bilt was. Je kunt niet overal tegelijk mee bezig zijn. Nu ben ik met Bodegraven bezig. Toch wordt ik nog vaak herinnerd aan de Bilt, door bijvoorbeeld foto's van catechisanten en andere herinneringen die ik heb opgehangen. Maar het werk in Bodegraven vraagt mij om vooruit te kijken.

Op dit moment participeer ik vooral in het gemeentewerk, omdat alles al draaide toen ik kwam. Wat ik probeer, is zo breed mogelijk alles in de gemeente te bezoeken. Van clubs tot mannenvereniging. Er gebeurt hier veel, dat is heel mooi. Maar het is ook druk, ontzettend druk. Gelukkig zit ik nu op één plek en heb ik niet meer de versplintering van de Bilt, Bussum en Peru.

Verschillen tussen de etappes.

Wat de grote verschillen zijn tussen de Bilt en Bodegraven, weet ik nog niet. Daarvoor ben ik hier tekort. Het is hier groter. Er zijn meer kerkenraadsleden en het is voor mijn gevoel onoverzichtelijker. Ik moet dan ook twee wijken leren kennen, en dat is moeilijk. Omdat de andere gereformeerde Bonds-wijk vacant is, doe ik daar ook wat werk zoals belijdeniscatechisatie. Op een gegeven moment weet je niet meer wie bij welke wijk hoort.

In de Bilt is er binnenkort de fusie op gemeentelijk niveau tussen de verschillende kerken. De gesprekken hierover zijn in Bodegraven amper begonnen. Dat is een verschil met De Bilt. Een ander zichtbaar verschil is de liturgie. Toen ik in de Bilt kwam, was er net één gezang per dienst ingevoerd. Hier zingt men alleen oude berijming. Ik zal het missen om naast de oude berijming ook de nieuwe berijming en gezangen te kunnen opgeven. Er wordt vaak maar een klein deel van alle coupletten gezongen o.a. vanwege het archaisch taalgebruik.. In Bodegraven is de leeftijdssamenstelling anders. Bodegraven heeft meer kinderen en jeugd. De gemeente is hier minder vergrijsd dan in de Bilt.

De start van etappe De Bilt.

Als ik terugkijk naar de tijd dat ik begon in de Bilt, dan genoot ik van de eenvoud die er was. Ik kwam net uit Ede met acht wijken! In de Bilt had ik maar te maken met één wijk en één kerk. Natuurlijk horen de Immanuëlkerk en Opstandingskerk er in de Bilt volledig bij, maar ik was

Ds. Smelt voor 'zijn' nieuwe huis te Bodegraven.

weinig tijd kwijt aan de samenwerking met hen. In de Bilt heb ik de verschillende kleuren van de drie gemeenten bevorderd. Met drie verschillende netten vang je immers meer vis dan met één net.

Ik wilde in de Bilt de leerdiensten meer ontwikkelen en heb me vanaf het begin bezig gehouden met de thema's geloof, gebod en gebed. Daarnaast wilde ik mij vooral richten op de vorming van secties en het jeugdwerk. Wat ik vanaf het begin ook belangrijk vond, was dat diensten een goede liturgie dienden te hebben. Ik heb altijd graag gepreekt in de Bilt. Ik heb dan ook altijd vaker voorgegaan dan formeel nodig was.

Toen Bussum erbij kwam, kon ik dat op het laatst niet meer allemaal volhouden. Ik heb geen spijt van Bussum, maar je merkt toch dat het werk meer versnipperd is. Dat is voor mij ook niet bevredigend. Vanaf 2003 kwam daar ook Peru bij. Trouwens de werkvakantie met de jongeren naar Peru is een hoogtepunt geweest. Of ik in Bodegraven weer met Peru aan de slag ga, weet ik nog niet. Ik heb dat niet als doel, maar ik blijf gewoon mijzelf met mijn interesses en insteek. Dan komt zoiets vanzelf of niet.

Gaandeweg in De Bilt.

In de tijd dat ik in De Bilt stond, zijn de sectieteams opgericht onder het motto 'omzien naar elkaar.' De commissie pastoraat begeleidt dit nog steeds en het loopt goed. Het omzien naar elkaar vind ik een sterke kant in De Bilt. Het wordt breed gedragen in de gemeente.

Het gevoel was er heel sterk dat de preken gewaardeerd werden. Het was steeds mijn bedoeling om het evangelie te laten botsen en landen en dat ernaar geleefd wordt.

In al het gemeentewerk kon ik steeds terugvallen op de kerkenraad. Ik heb vooral goede herinneringen aan beide scriba's en beide preses – ik ben blij dat ik niet hoefde voor te zitten en zij konden het heel goed.

In het interview met de plaatselijke krant zei ik dat ik maar een voorbijganger was. Zo voelt het nog wel, al mag ik dat niet meer zeggen van de burgemeester. Er is namelijk wel degelijk een band met de mensen gegroeid

From Peru with love.

Voor mij is Peru een thema wat ik graag op de kaart zet. Van Peruaanse christenen kunnen we leren dat wij als gemeenteleden blijven verlangen dat ook anderen van Jezus Christus horen. Dat niet-christenen ook Hem gaan volgen. In Peru was dat verlangen veel sterker onder gemeenteleden.

Het geloof had daar veel meer een plaats in het dagelijks leven. Men ervaart God meer werkelijk, meer 'real' in zijn of haar leven. Dat is een groot probleem in Nederland: op Zondag ervaar ik God, maar waar is God op Maandag?

Dan is er nog het struikelblok van het geld. In Nederland is rijkdom het struikelblok om te geloven. In Peru armoede. Je moet zeven dagen per week werken om je familie te onderhouden, je hebt dan geen tijd om je met geloof bezig te houden.

Toen ik terugkwam in Nederland, wist ik niets van het postmodernisme af. Dat is een dominante stroming, waar we niet omheen kunnen, maar

Spaanstalige invloed ...

ook voor moeten oppassen. Het verlangen naar geloofsbeleving van de postmoderne mens sluit aan bij onze bevindelijke traditie. 'Bevinden' dat God waar is, dat geloof het hart raakt is mooi! Maar je loopt een risico als je teveel op je eigen gevoel en smaak gaat drijven. . Godsdienst wordt dan een

vorm van zelfbevrediging. Dan wordt de kerk verlaagd tot een club. Als ik het niet meer naar mijn zin heb ga ik weg. Het blijft wel een uitdaging voor de kerk van vandaag: het geloof zo brengen dat het relevant is. De prikkel die in het evangelie zit, het ontmaskerende wat ons tegenspreekt is echter niet geliefd. Tegengesproken worden is nooit leuk. Toch doet de Bijbel dat.

Het evangelie biedt niet alleen maar troost. De kerk is ook een tegenbeweging. Dat blijft ook onze opdracht en dat horen we steeds weer te zoeken. Omdat het evangelie ook tegendraads is, vraagt het trouw van de kerkgangers. Niet alleen in de Bilt is trouw een opdracht, maar ook elders in Nederland.

Je ziet in traditionele gemeentes dat daar de kerken voller zitten. Daar is nog veel trouwe kerkgang. Traditiegetrouw en vanwege de sociale controle. Toch zitten velen al met een been buiten de kerk. Het geloof is niet levend.. De vraag is of we in de toekomst een goede basis houden voor ons geloof: de vaste grond van Gods beloften.

Verfrissend.

In het begin zag ik het aantal jongeren in de kerk toenemen. . Dat heeft een vitaliserende werking op heel de gemeente. Ze lieten zich ook inschakelen, waar ik altijd heel blij mee ben geweest. De Bilt is meer een dorpsgemeente dan bijvoorbeeld de Jacobikerkerk in Utrecht. Daar hoort bij dat het soms wat anders, langzamer gaat. Toch komen jongeren naar de Dorpskerk en zetten hun schouders eronder. Het vraagt soms wat geduld, maar dat moet je ook leren. Nogmaals, ik ben heel blij met de jongeren in de Dorpskerk. Dat werkt als een magneet. Heb je geen magneet, dan gaat het hard achteruit.

Brandstof voor onderweg.

Wat ik altijd geprobeerd heb, is open te staan voor het werk van de Geest. Ik vind het belangrijk om van mensen te houden, om van God te houden. Niet dat ik dat zo goed doe, maar God geeft mij kracht om elke keer weer van mensen en Hem te houden. Elke keer ga ik aan de slag in gewone, traditionele gemeentes. Dat zijn gemeentes met prachtmensen, met goud.. Vaak zit dit goud onder het stof en moet dat stof weggepoetst worden.

Andere routes?

Graag had ik nog gezien dat het aantal tafels bij een avondmaalsdienst verminderd was door grotere tafels te gebruiken. Zo kun je rustiger avondmaal vieren zonder dat het te lang wordt voor kinderen en jongeren. Het mooiste zou één tafel zijn, waar heel de gemeente aankan, maar dat is niet mogelijk.

Drie jaar ben ik met het thema van de Heilige Geest bezig geweest en het is nog niet klaar! Ik had ook nog met de gaven van de Geest aan de slag gewild. En met de relatie ambt en charisma. En met de problematiek van de vrouw in het ambt. De Heilige Geest: het is een diep en breed onderwerp.

Terugkijken op etappe De Bilt.

Er is veel gebeurd in de Bilt. Zo is Bussum erbij gekomen, Epafra (bezoek aan Nederlandse gevangenen in Peru) , TEAR, schrijven in het ND, drie leervicarissen, twee mentorschappen. Ook op privé gebied is er van alles veranderd. De kinderen zijn gaan studeren, twee getrouwd. De bands Sela en Trinity zijn (door)gegroeid in de Bilt ... wauw! Als ik er zo over nadenk, is er veel gebeurd in de Bilt.

Als ik terugkijk, dan denk ik ook speciaal aan Jannet. Zij zat constanter in de kerk, want ik preekte natuurlijk ook in andere plaatsen. Ze heeft met haar attente aanwezigheid alleen al veel betekend voor het gemeentelven.

De weg die voor ons ligt.

Als ik naar toekomst kijk, denk ik eerst aan onze kinderen. Ze zijn bezig met hun toekomst, en ik hoop dat ze hun plekje zullen vinden. Voor De Bilt hoop ik dat jong en oud elkaar blijvend

nodig hebben en vasthouden. Je hebt elkaar immers nodig als levende gemeente. De tijdelijke bezetting met Van Dijk en Aangeenbrug is mooi opgelost. Maar doel is weer een fulltime predikantsplaats. Ik hoop dat de Bilt die snel zal krijgen. Een wijkgemeente is kwetsbaar. Hopelijk duurt de vacante periode niet langer dan één seizoen.

In "het Baken" hangt een artikel met de titel "Ik dien de beste Baas die er is". Mijn wens voor de Bilt is dat iedereen die beste Baas met vreugde blijft dienen. *Dient de Here met blijdschap* staat er in psalm 100. Niet met angst. De angst mag niet gaan regeren. Blijf laconiek en katholiek. Een gemeente is een onderdeel van de algemene, wereldwijde (=katholieke) kerk. Blijf daarom over de grenzen heen kijken, ga niet te warm bij elkaar kruipen. Zet de ramen wijd open. Ook als je de koude lucht van de secularisatie langs je rug voelt stromen. Blijf volhouden en ga blijmoedig vooruit. We blijven pelgrims op weg naar het Koninkrijk van God!

"Blijf samen met Jezus vrijmoedig en zonder angst de weg gaan naar het Koninkrijk van God"